

S U U T À M

Bạn có Biết

Tâm Hiên

Theo các nhà phê bình sách trên thế giới qua quyển “The Art of Happiness” của Đức Đạt Lai Lạt Ma xuất bản năm 1998 đã được xếp vào một trong những quyển sách đi trước thời đại. Trong đó được trình bày như lời kêu gọi hãy quảng gánh ra đi, hãy bước ra khỏi những trò chơi hào nhoáng và đầy quyền lực trong ba thập niên vừa qua. Chúng ta nên vun trồng sự hiểu biết và thực hiện tâm tính lặng vì có phải chúng ta đã đến thế giới và đang sống trong thiên kỷ này trong vòng lẩn quẩn, nay chỉ đơn giản thôi, mỗi người chúng ta hãy tự khám phá những phương cách mới để nâng cao thêm hưởng đi cuộc đời cùng lúc với sự tỉnh thức. (New York Times-The Age 04.12.02)

Ngôi đền Ấn giáo ở Ayodhya cách thủ đô New Delhi 560 km về hướng Đông bị san bằng đập phá năm 1992 đã khởi động cho cuộc tranh chấp giữa Ấn giáo và Hồi giáo làm thiệt mạng 3000 người. Năm 2002 một đợt bạo động khác tại Gujarat đã làm hơn 2000 người chết, phần đông là người Hồi giáo. Theo những người Ấn giáo cứng rắn thuộc đảng Janata đang cầm quyền thì chính những người Hồi giáo đã phá hủy ngôi đền này vào thế kỷ 16 để dựng nên Thánh đường Hồi giáo. Đến năm 2002 người Ấn giáo chuẩn bị xây dựng lại ngôi đền này nhưng đã bị Tòa Thượng Thẩm ra lệnh cấm

xây cất lại. Vào ngày 05.05.2003 Tòa án ở Lucknow ra lệnh các nhà khảo cổ nghiên cứu tìm ra sự thật lịch sử này. Mặc dù những bên tranh chấp luôn muốn giành những lợi thế về mình. Nhưng một số nhà khảo cổ tin rằng dù trước là ngôi đền Ấn giáo ở Ayodhya ở thế kỷ 16 nhưng trước đó nữa chính là ngôi chùa Phật giáo, có thể thời vua Asoka. (Guardian - New York Times - The Age 07.03.2003)

Danh từ “Ấn chùa” có từ đâu?

Có lẽ do truyền thống của chùa Ông Nôi mà ra: Ngày xưa tại xóm Vĩnh Hiệp, trấn Kiên Giang cách đây hơn 200 năm, có một ngôi chùa lá bé nhỏ hoang vắng nằm lẻ loi gọi là Vô Môn Tự. Ngôi chùa thật nghèo nàn xơ xác, tượng Đức Phật bằng đất. Dù vậy Sư ông Trụ trì ngôi chùa nhận thấy nghiệp sát của dân chài lưới quá nặng nên khởi xưởng phong trào ăn chay tập thể. Nhà chùa nấu cơm chay mỗi tháng một lần khuyến khích Phật tử đến ăn chay. Số Phật tử tham gia ngày càng đông, nên Sư ông phải dùng cái nồi thật to để nấu cơm và trẻ con gọi chiếc nồi đó là nồi Ông rồi đặt ngay cho chùa cái tên là chùa Ông Nôi. Các vị trụ trì kế tiếp vẫn giữ truyền thống tốt đẹp của Sư cụ nên tiếp tục nấu cơm chùa vào những ngày lễ Phật hay rằm lớn cho những người Phật tử nghèo ăn mà không lấy tiền, do đó mới có danh từ ‘Ấn chùa’. (Do đó tiếng Việt thêm một số danh từ mới

như ở chùa, của chùa để chỉ những rộng lượng, từ bi).

Một học giả Nhật bản cho rằng sự khám phá 19 tượng Phật ở một nơi cổ kính tại Iran (tức nước Ba Tư theo Hồi giáo phái Shi’ete đã khiến người ta suy nghĩ lại về sự truyền bá Phật giáo tại đất nước này. Ông Higuchi trình bày một lý thuyết mới về nền tảng của sự phát triển Phật giáo đã hiện diện ở Iran. Những bức tượng này với đặc điểm giống với tượng ở Fars, được khai quật ở hướng Bắc Iran. Theo ông Higuchi 19 bức tượng cao từ 5cm đến 20cm làm bằng đất sét và thạch cao trông giống những tượng ở Gandhara (một nơi cũng là một trường phái nghệ thuật điêu khắc, kiến trúc của Afghanistan) có nghĩa là Phật giáo cùng đã phát triển về phía Tây trong đầu thời kỳ này. Một số tượng bị cháy nhưng khuôn mặt hoàn toàn nguyên vẹn. GS Higuchi khảo cứu các bức tượng vào tháng 4/2002 khi được chính phủ Iran mời sang nghiên cứu các biểu tượng văn hóa khác của viện bảo tàng Iran.

Một quân nhân người Anh tên Gareth Thompson tốt nghiệp cử nhân tôn giáo học là giáo sư Anh văn gia nhập quân đội Anh phục vụ trong quân đội tại Đức, Mỹ, Canada, Malaysia. Khi rời quân ngũ ông đã du lịch các nước Châu Á để tìm hiểu văn hóa phương đông. Sau đó ông tình nguyện phục vụ từ thiện cho người khuyết tật. Khi còn là cư sĩ, Gareth vừa là bạn vừa là học trò của TT. Uditha ở Singapore đến đây học tập chuẩn bị ngày xuất gia. Từ bỏ cái tên Gareth Thompson ông đã được nhận pháp danh là Buddhadasa, có nghĩa là người làm công cho Phật. Thầy nói: “Tôi là một tu sĩ Phật giáo tôi muốn phát triển kiến thức và hiểu biết về pháp Phật. Tôi thích suy nghĩ về đức hạnh của Phật để có thể luôn giúp đỡ những người dân khốn khổ ở Singapore và Srilanka.

Bài hát Happy Birthday To You được sửa lại thành lời bắt nguồn từ bài Good Morning To You của hai chị em Mildred và Palty Hill soạn ra. Nhưng lời hát của bài này được hát từ năm 1935, trở thành bài hát phổ thông được hát lên trong các dịp sinh ở khắp nơi trên thế giới.

Trong cuộc thuyết giảng tại Mỹ năm 1994, đức Đạt Lai Lạt Ma vẫn hay nhắc tới chuyện đức Phật từng khuyên những người Bà La Môn (đạo Hindu ngày nay) đến nghe pháp rằng nếu họ thấy tôn giáo của họ (đạo Bà La Môn) là hay thì họ nên giữ. Ngài cũng nói là: Mục đích của Ngài đến nói chuyện không phải là để tìm thêm một vài Phật tử, mà chỉ muốn chia sẻ một kinh nghiệm quý báu có từ ngàn xưa trong việc mưu cầu hạnh phúc. Do đó Phật giáo đến với Tây phương tỏ ra rất mềm dẻo dễ thích nghi với truyền thống và văn hóa địa phương nhưng vẫn giữ vững và truyền đạt được những giáo lý vĩnh cửu của mình: đem Từ Bi Hỷ Xả

vào giải quyết những vấn đề cuộc đời, về môi sinh, sắc tộc, màu da, nam nữ, nghèo đói, bệnh tật, bất bạo động, hòa bình...v.v. Phật giáo là một lý tưởng nhập thế, tích cực không phải là tiêu cực và yếm thế như đã bị hiểu lầm.

Hơn 12000 phạm nhân tại nhà tù Tihar lớn nhất Châu Á, sống chen chúc nhau trong điều kiện thiếu thốn, đã tham dự một khóa 10 ngày học về Vipassana (Thiền Minh Sát Tuệ) một phương cách Thiền của Phật giáo được đưa vào nhà tù Tihar từ năm 1994 có kết quả đáng khích lệ. Các tù nhân phạm tội hình sự hay các tội trạng cho biết trước đây chạy theo những ham muốn thỏa mãn lương bổng, thăng tiến tiền bạc...Vì tất cả chúng ta dựa trên một nguyên lý đơn giản: do thường xuyên phản ứng với thế giới bên ngoài nên con người đau khổ, nhưng tại đây thực tập Thiền dạy cho chúng tôi biết tất cả chỉ là nguồn gốc của đau khổ. Ngoài ra bà Giám đốc Học viện Cảnh sát Ấn độ buộc các cảnh sát phải học Thiền để chuẩn bị cho tương lai vì môi trường sống càng lúc càng đầy dẫy tội ác và căm dỗ. Trong khi đó các tội nhân đảng Mafia ở các trung tâm cải huấn tại Ý, đã được giúp thực tập Thiền quán để thanh thoi thanh tịnh. Các giới chức thuộc trung tâm cải huấn hy vọng thực tập Thiền quán sẽ giảm bớt bạo loạn giữa những người tù. Thực tập 3 giờ mỗi ngày. Ông Giovanni Rizza Giám đốc Trung tâm ở đảo Sicily đồng ý rằng Thiền quán sẽ giúp giảm những hành vi tiêu cực của tội phạm và xem Thiền như một bước tích cực rất cần thiết với mục đích áp dụng như một cảnh sát nội tại. (MX 17.03.03)

Nhà thơ Trịnh Cốc (- 896) đời Thịnh Đường thiếu thời rất thông minh lên 7 tuổi biết làm thơ, một trong mười Triết nhân trong rừng thơ. Trong hình ảnh đẹp nhất

của thơ, của hội họa cũng như những hình ảnh, nhiều ấn tượng đẹp như lần đức Phật chỉ đưa cành hoa trước đại chúng mà Ca Diếp đạt ngộ đã ảnh hưởng đến Trịnh Cốc, khi nhà thơ Tề Kỷ đem thơ đến yết kiến, Trịnh Cốc đọc đến câu “Tiền thôn thâm tuyết lý, Tạc dạ sổ chi khai (Trong tuyết dày thôn trước. Đêm qua nở mấy cành). Trong bài “Mai nở sớm” ông liền nói rằng: “Mấy cành (sổ chi) chưa phải là sớm, không bằng một cành (nhất chi) hay hơn. Nhà sư Tề Kỷ bái tạ, tôn Trịnh Cốc là Nhất Tự Sư” (Thầy một chữ). Trong văn học VN, Thiền Sư Mãn Giác cũng viết một bài thơ nổi tiếng trong đó có câu “Mạc vị xuân tàn hoa lạc tận-Đinh tiền tạc dạ nhất chi mai” (Chớ bảo xuân tàn hoa rụng hết-Đêm qua sân trước một cành mai)

Tùy viên báo chí Christophe Tretsche (tốt nghiệp Cao học lịch sử quốc tế Đại học Sorbone) hiện phục vụ tại lãnh sự quán Pháp tại Sài gòn sinh trong gia đình đạo Thiên Chúa theo Phật giáo. Khi được hỏi tại sao? Ông trả lời: “Hồi nhỏ tôi tình cờ thấy một tấm hình đức Phật đang mỉm cười, từ đó tôi đâm ra yêu Đức Phật và thích Phật giáo”. Nhưng đứng ra ông say mê văn hóa Đông phương và chọn Aikido một môn võ của Nhật thường được gọi “môn võ của tình thương và sự hòa hợp”. Ngoài ra ông còn học Thiếu lâm và điều khiến ông tâm đắc nhất ở đạo Phật đó là giáo lý Tứ Diệu Đế. Giữa cuộc sống văn minh ngày nay, nhờ nghiên ngẫm chân lý này mà sống thanh thản và hạnh phúc. Không ham thích đơn thuần nhằm tạo ra một hình ảnh khác lạ trong mắt người chung quanh như nhiều người vẫn làm. Hằng ngày ông đều dành thời giờ để hành Thiền, luyện võ như một cách chiêm nghiệm cuộc sống.

Tâm Hiện